___________________ hokimligi
maktabgacha va maktab ta’limi boshqarmasi
________________ maktabgacha va maktab ta’limi bo‘limi tasarrufidagi
__-umumiy o‘rta ta’lim maktabi to‘garak rahbari
_________________________ning
20__-20__-o‘quv yili uchun

“BOG'BON”

TO‘GARAK HUJJATLARI

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O‘tkazilgan xona__________________________

“_______________________” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari **To‘garak rahbari_________________________**

№	Sinfi	O‘quvchining ismi va familiyasi	Sentabr				Oktabr				Noyabr				Dekabr				O‘tilgan mavzu

“______________________” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari **To‘garak rahbari________________________**

№	Sinfi	O‘quvchining ismi va familiyasi	Yanvar				Fevral				Mart				Aprel				May				O‘tilgan mavzu

Maktabdan kasb va tilni bilib chiqqan bola jamiyatimizning katta yutug'i, bilmagani muammo.

Shavkat Mirziyoyev.

"TASDIQLAYMAN"

MMIBDO'________ ____________________

20__-20__-o'quv yili uchun tuzilgan "Bog'bon" nomli to'garagining

ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Kirish	1		
2.	Bog'dorchilik	1		
3.	Mevali o'simliklarning hosilga kirish va yashash davri	1		
4.	Meva turlari	1		
5.	Uzumchilik	1		
6.	Uzumchilikning asosiy yo'nalishlari	1		
7.	Tokning tuzilishi va rivojlanishi.	1		
8.	Gulchilik	1		
9.	Gul ko'chatlari turlari	1		
10.	Mamlakatimizda intensiv bog'larni rivojlantirish	1		
11.	Bog'barpo qilish va mevali daraxtlarni ekish	1		
12.	Bog'dorchilikda qo'llaniladigan asbobuskunalar	1		
13.	Bog'dorchilik pichog'i va tok qaychilari	1		
14.	Qaychisimon va prujinali tok qaychilari	1		
15.	Bog'dorchilikda qo'llaniladigan maxsus asbob-uskunalar	1		
16.	Torfdan gultuvak yasash	1		
17.	O'simliklarga ishlov beradigan asbobuskunalar	1		
18.	Tok qaychi yordamida shoxlarni kesishni o'rganish	1		
19.	Tok qalamchalarini olish, saqlash va ekish texnologiyasini o'rganish	1		
20.	Tok qalamchalarini saqlash texnologiyasini o'rganish.	1		
21.	Tok ko'chatlarini ekish usullari	1		
22.	Payvand qilish	1		
23.	Mevali daraxtlar	1		
24.	Mevali daraxt guruhlari	1		
25.	Mevalarning o'ziga xos xususiyatlari va navlari	1		
26.	Rezavor mevalardan qulupnayni ekish va parvarishlashni o'rganish	1		
27.	Mevali daraxtlarni sug'orish usullari.	1		
28.	Mevali daraxtlarni o'g'itlash.	1		
29.	Mevali daraxtlarga shakl berish va ularni butash usullari.	1		
30.	Meva daraxtlarga shakl berishning asosiy turlari	1		

31.	Manzarali daraxt va buta o‘simliklari	1		
32.	Parter barpo etish	1		
33.	Parter barpo etish	1		
34.	Yashil va barg qalamcha tayyorlash usullari	1		
35.	Barg qalamcha tayyorlash usullari	1		
36.	Yashil qalamcha tayyorlashni o‘rganish	1		
37.	Barg qalamcha tayyorlashni o‘rganish	1		
38.	Toklarni parvarish qilish	1		
39.	Tok kesish	1		
40.	Simbag‘az o‘rnatish texnikasi.	1		
41.	Toklarni sug‘orish va o‘g‘itlash	1		
42.	Tok kasalligi turlari	1		
43.	Tokni xomtok qilishni o‘rganish	1		
44.	Daraxtlarning o‘sishi	1		
45.	Novdalarning o‘sishi va rivojlanishi	1		
46.	Meva kurtaklarining rivojlanishi.	1		
47.	Ildizning o‘sishi va rivojlanishi	1		
48.	Bog‘ni tashkil etish	1		
49.	Shakl berishni kesishdan farqi	1		
50.	Mevali daraxtlarga shakl berishning umumiy qoidalari	1		
51.	Yosh daraxtlarni kesishning o‘ziga xos tomonlari	1		
52.	Urug‘li meva daraxtlarini voyaga yetqazish	1		
53.	Tinim davri	1		
54.	Gullash	1		
55.	Meva tugish	1		
56.	Mevaning rivojlanishi	1		
57.	Urug‘li meva daraxtlariga shakl berish	1		
58.	Nok daraxtlariga vazasimon usulda shakl berish	1		
59.	Gullash va meva tugish jarayoni	1		
60.	Changlanish	1		
61.	Mevali daraxtlarni payvand qilish usullari	1		
62.	Payvand qilish asoslari	1		
63.	Payvandust qalamcha	1		
64.	Kurtakpayvand usullari	1		
65.	Barg qo‘ltig‘iga kurtakpayvand qilish	1		
66.	Qalamcha payvand usullari	1		
67.	Oddiy qalamchapayvand	1		
68.	Iskana payvand	1		

Sana: "__" ____________ 20__-yil. Sinflar: _____ To'garak rahbari: _____________________

Mavzu: Kirish

Mashg'ulotning maqsadi:

Ta'limiy maqsad: to'garak a'zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg'usini tarbiyalash, ta'lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o'tqazish, o'zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas'uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o'quvchilarni mehnatsevarlikka o'rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog'dorchilik soxasida yuqori bilimli bo'lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o'rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O'zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo'nalishlariga muvofiq to'garak a'zolarini sifatli o'qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo'lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg'ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg'ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko'rgazmali va boshqalar.

Mashg'ulot metodi: guruhlarda ishlash, "kim epchil-u, kim chaqqon", "ko'rsam tezroq o'rganaman", "muammo va yechim" shu kabi metodlar.

Mashg'ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko'rgazmalar va tarqatma materiallar, o'quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg'ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so'rash: a) Savol – javob o'tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

O'zbekistan mustakillikka erishganidan keyin qishloq xo'jaligi soxasida paxta yakka xokimligiga barham berildi. Chunonchi, xozir respublikamizda paxtachilikka muqobil tarzda g'allachilik va bog'dorchilik kabi yo'nalishlarga ham keng yo'l berilgan.

Ayniqsa, bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Bu bejis emas.

Chunki bu soxani rivojlantirish orqali, birinchi navbatda, respublikamiz aholisini meva va undan tayyorlanadigan sifatli, ekologik toza maxsulotlar bilan ta'minlashga erishiladi. Shuningdek, meva va undan tayyorlanadigan sanoat maxsulotlarini chetga eksport qilish orqali iktisodiyotga yaxshigina daromad ham keltirish mumkin.

Biroq olma, shaftoli, nok, urik singari mevali daraxtlarni ustirib, ulardan hosil olish uziga yarasha mashakkat talab etadi. Oddiygina bir misol. Daraxt ko'chatini yerga ekkandan keyin undan darxol meva talab knlinmaydi. Aksincha, bog'bon uni kamida uch-turt yil tarbiyalab voyaga yetkazganidan keyingina u hosilga kiradi. Binobarin, mana shu uch-turt yilda daraxt qanchalik uz vaqtida va to'g'ri iarvarish qilinganligi, uning kelgusidagi samaradorligini kafolatlaydi. Demak, ma'lum bo'ladiki, ko'chatni yerga

ekish bilan ish bitmaydi. Uni doimo parvarish yetib, to'g'ri o'sayotganligini kuzatib borib, unga to'g'ri shakl berish orqaligina kelajakda undan shirin va mul-kul hosil olish mumkin. Albatta, bu borada masalaga ilmiy yondashish foydadan xoli emas. Buning uchun viloyatlarda faoliyat ko'rsatayotgan soxibkor fermerlar olimlarning ilmiy-tadqiqot ishlaridan voqif bo'lishlari, bir so'z bilan aytganda, ular kashf etayotgan eng so'nggi yangiliklardan xabardor bo'lishlari barobarida o'sha yangiliklardan o'z ish faoliyatlarida foydalanishlari kerak bo'ladi.

Ushbu qo'llanmada mevali daraxtlarni parvarishlash bilan bog'liq bo'lagn shakl berish, yozgi va qishki kesish, payvandlash xaknda ma'lumotlar berilgan. Tavsiyanomadan bog'dorchilik bilan shu gullanadigan fermer xujaligi raxbarlari va shaxsiy tomorqalarda mevali daraxtlar ustiruvchi bog'bonlar foydalanishlari mumkin.

IV. Mashg'ulotni yakunlash: to'garak a'zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag'batlantirish.

V. Uyga vazifani e'lon qilish: yangi mavzuni to'liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO'_______ ____________________________sana____ _______________ 20__ yil

Sana: “__” ____________ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____________________

Mavzu: Bog‘dorchilik

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: to‘garak a’zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta’lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tqazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas’uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog‘dorchilik soxasida yuqori bilimli bo‘lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a’zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Bog‘dorchilik qishloq xo‘jaligi tarmog‘i bo‘lib, mevali daraxtlarning tuzilishi, o‘sishi, rivojlanishi, ko‘payishi hamda hosil berish qonuniyatlarini, shuningdek, ularning tashqi muhit bilan aloqadorligini o‘rganadi hamda turli tabiiy muhitda o‘sgan ekinlar yaxshi hosil berishini ta’minlash uchun ilg‘or agrotexnika usullarini ishlab chiqadi.

Bog‘dorchilik aholining meva va meva mahsulotlariga, sanoatning meva xomashyosiga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladi.

Mevali daraxtlarning yer ustki qismining o‘sishi, rivojlanishi va hosilga kirishi hamda yashash muddatlari ularning ildiz tizimlariga bog‘liq (13-rasm).

Bog‘dorchilik tarmoqlari

1. *Meva mahsulotlarini yetishtirish* (olma, nok, o‘rik kabi)
2. *Ko‘chat yetishtirish* (mevali daraxt ko‘chatlari)

13-rasm. Mevali daraxt tuzilishi:
1 – o‘q ildizlar; 2 – yon ildizlar; 3 – ildiz bo‘g‘in; 4 – tana; 5 – markaziy shox; 6 – o‘suvchi novda; 7 – asosiy (skelet) shoxlar; 8 – o‘suvchi shoxlar.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘_______ ______________________________sana____ ________________ 20__ yil

Sana: “__” ____________ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____________________

Mavzu: Mevali o‘simliklarning hosilga kirish va yashash davri

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: to‘garak a’zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta’lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tqazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas’uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog‘dorchilik soxasida yuqori bilimli bo‘lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a’zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Jahon bog‘dorchiligida 200 dan ortiq meva, rezavor meva, yong‘oq meva turlari eqiladi, ulardan 100 dan ortiq meva turi sanoat ahamiyatiga ega. Olma, zaytun, banan, mango, tok eng ko‘p eqiladigan meva turlariga kiradi.

1-jadval

Mevali o‘simliklarning hosilga kirish va yashash davri

T/r	Navlar	Ko‘chati o‘tqazilgandan keyin hosilga kirishi (yil)	Umr ko‘rish davri (yil)
1.	Yirik mevali zemlyanka	1–2	4–5
2.	Malina	2	10–12
3.	Qora va qizil smorodina	3	12–15
4.	Krijovnik	3–4	15–20
5.	Shaftoli	2–3	15–20
6.	Olcha	3–4	18–25
7.	Olxo‘ri	4–6	25–30
8.	Gilos	4–6	25–40
9.	Bodom	3–4	40–45
10.	Olma	5–8	45–50
11.	Nok	5–8	45–55
12.	Behi	4–5	50–60
13.	Sitrus mevalar	3–4	50–60
14.	Anjir	2–3	100
15.	Anor	3–4	50–70
16.	O‘rik	3–4	50–70
17.	Pindik	4–6	60–80
18.	Sharq xurmosi	3–4	100
19.	Yong‘oq	8–10	100

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘_______ ___________________________sana____ _______________ 20__ yil

Mavzu: Meva turlari

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta’limiy maqsad: to‘garak a’zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta’lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tqazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas’uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog‘dorchilik soxasida yuqori bilimli bo‘lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a’zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elekron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

O‘rta Osiyo ko‘pgina meva turlarining vatani hisoblanadi. Asrlar davomida xalq seleksiyasi asosida o‘rik, olma, nok, yong‘oq, bodom, anor, tok va boshqalarning juda serhosil navlari yaratilgan. Ularning ko‘plari sifat jihatidan dunyo kolleksiyasida o‘zining takrorlanmas o‘rniga ega. XX asr boshlarida O‘zbekiston hududida taxminan 50 mingga yaqin bog‘, jumladan, 22 mingga yaqin mevazor, 37 mingga yaqin tokzor bo‘lgan. Bog‘larning asosiy maydonlari Farg‘ona vodiysi (24 %), Toshkent vohasi (36 %) va Zarafshon vodiysiga (tokzorlarning 50 %) to‘g‘ri kelar edi. Bog‘larda danakli mevalar 70 % (asosan, o‘rik), urug‘‘li mevalar (olma, nok, behi) 25 % maydonni eg‘allagan edi.

Shahar va qishloqlar atroflarida alohida mevazorlarda aholining bog‘lari va chorbog‘lari (mevazor, tokzor, poliz va sayilbog‘)da mevalar, tok, turli gullarning mahalliy navlari ekib kelingan. Yetishtirilgan mevalarning iste’moldan ortiqchasidan qoqi va mayiz mahsulotlari tayyorlangan.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a’zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e’lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

75 listdan iborat 68 soatli “Bog‘bonchilik” to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 30 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

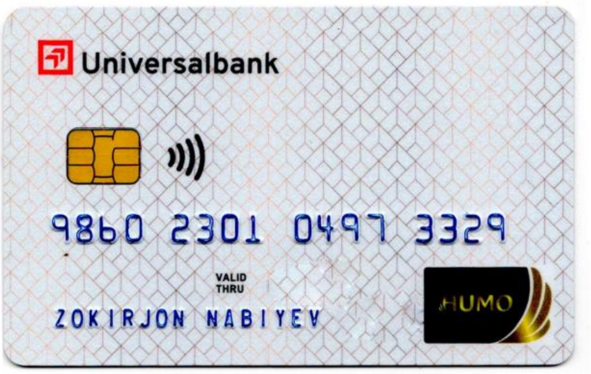

DIQQAT!!!

Sizga bu OMONAT qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT QILMANG.